

VITA November 18-án lezárják a vízgyűjtő-gazdálkodás tervezésének társadalmi vitáját, melyet az E-misszió Egyesület szervezett a vízügyi igazgatóság támogatásával

Lesz-e még tiszta vizük unokáinknak?

Az Európai Unió Víz Keretirányelve által előírt vízgyűjtő-gazdálkodás tervezésének társadalmi vitáját november 18-ig meghosszabbította a szakértők. A folyamatban nagy hangsúlyt kapott az érdekelt társadalmi szereplőkkel, vállalkozásokkal, önkormányzatokkal való egyeztetés.

Az egyes alegységek területén szervezett társadalmi egyeztetéseken a gondos szervezés, és többszöri meghívás ellenére szerény volt a részvétel. Ennek oka részben a nyári időszak lehetett, részben pedig feltehetően az, hogy ezúttal nem egy konkrét beruházás, beavatkozás volt terítéken. A vízgazdálkodási tervek olyan javaslatokat és beavatkozási lehetőségeket fogalmaznak meg, melyek a következő 6-12 évben lesznek hatással vizeink állapotára. Ennek a tervezési folyamatnak az eredménye az átlagember számára valószínűleg kevésbé kézzelfogható, még akkor is, ha lényeges kérdésekről szól.

A vízgyűjtő alegységekre vonatkozó konzultációs anyagok felépítésüket tekintve egységesek, tartalmukban azonban nem feltétlenül. Az egyes térségek tervezési anyagait más-más szakemberek készítették, ezért azok szemléletében fedezhető fel különbség. Vannak anyagok, melyek szinte kizárólag magukkal a víztestekkel foglalkoznak, míg mások feltárják a területihasználati, gazdálkodási módok és vizeink állapotának kapcsolatát. Véleményünk szerint az utóbbi szemléletmód a helyes. A konzultációs anyagok egyébként sajnos meglehetősen hosszúak, azok átolvasása komoly feladatot jelent és érthető, ha kevesen szánják rá az időt és figyelmet.

Az egyes vízgyűjtő-gazdálkodási alegységek tervezési anyagából rövidített konzultációs ismertetések készültek, melyek a www.vizeink.hu honlapon elérhetők bárki számára.

Cselószki Tamás, az E-misszió Egyesület részéről, mint „civil szervező”, sajnálatosnak tartja a szerény részvételt, ezért is fontos, hogy a vita folytatódhat még egy hónapon át. Hiszen nem mindegy lesz-e még

unokáinknak tiszta vizük. A vízgyűjtő gazdálkodási tervezés általában főleg a felszíni és felszín alatti víztestek állapotára összpontosít, azonban jól látható, hogy vizeink állapotát alapvetően határozzák meg emberi tevékenységeink - véli a környezetvédelmi szakember. A tájat és az abban található folyó- és állóvizeket, felszín alatti víztesteket egységben kell szemlélnünk, hiszen együttműködő rendszert alkotnak. A vizek állapota nagymértékben függ az őket körülvevő tájtól, a tájhasználat módjától, a tájat ugyanakkor a vizek táplálják.

Az emberi tevékenység - azon belül főleg a mezőgazdasági és a települési szennyvíz kibocsátás - jelentős hatással van vizeink minőségére. Az elmúlt évtizedek mezőgazdasági gyakorlatára az intenzív művelés volt jellemző, ami megkövetelte a feleslegesnek tartott vizek, belvizek elvezetését. Manapság az időjárás szélsőségek egyre gyakoribbá válnak, mind a rendkívüli aszályok és hőszékek, mind a heves esőzések arra utalnak, hogy ideje bölcsebben gazdálkodnunk vizeinkkel.

Az utóbbi években sokszor fenyegetett árvíz a Tisza mentén, legutóbb tavaly kerültek víz alá az üdülőtelek

Ha megfognánk a többletvizet, nem kellene szinte minden évben védekezésre milliókat, milliárdokat költeni

Az időjárás szélsőségei hatásait mérsékelhetjük, ha tájhasználatunkat jobban hozzáigazítjuk a természetes adottságokhoz. Ez a folyók menti térségekben az árvizek visszatartását jelenti, illetve azt, hogy a mélyben fekvő, lefolyástalan területeken, ahol a vizek hosszabb időre megállnak, nem kell feltétlenül szántóföldi gazdálkodásban gondolkodnunk.

Ha az árvizek víztöbbletét sikerül legalább részben megtartanunk a tájban, akkor csökkenthetjük az aszályok káros hatásait - folytatja Cselószki Tamás -, segíthetjük a mezőgazdasági termelést, illetve javíthatjuk természeti szempontból értékes területeink állapotát. A vizek visszatartásán alapuló vízgazdálkodás természetes módon együtt jár egy környezeti szempontból körültekintőbb gazdálkodással, egészségesebb élelmiszerek termelésével, illetve a nagyüzemi termelés helyett a kisebb táblás, mozaikosabb tájszerkezet kialakításával.

Véleményünk szerint a vízgyűjtő-gazdálkodási tervek tartalmilag akkor jók, ha ezekre a

kérdésekre is kitérnek, hiszen vizeink ügyét nem kezelhetjük sem a tájból kiemelve, sem emberi tevékenységtől, a gazdálkodástól függetlenül. A vízgyűjtő gazdálkodási tervek megvalósítása lehet nagyon költséges, ha vizeink védelmét más ágazatok működése elle-

te lehetetlen. Ugyanakkor, ha tájhasználatunk, gazdálkodásunk és életmódunk környezetkímélőbbé válik, vízgyűjtő területeink és vizeink állapota nagyobb beavatkozások és költségek nélkül is sokat javulhat. Ez természetesen túlmutat a Víz Keretirányelv témakörén, ám mivel életünk minden területe összefügg és hatással van egymásra, ezért a vizeinkről szóló tervezés kapcsán is érdemes legalább elgondolkodnunk életmódunk környezeti terhelésén, fenntarthatóságán.

A korszerű és természetközeli feltételeket teremtő vízgazdálkodásnak egyik jó példája a Bereg, ahol a jelenleg tervezés alatt lévő vízrendszer az árvízi biztonság mellett a vizek visszatartását is szolgálja. Az árvizek „felesleges” vizeinek visszatartása rendkívül fontosá válhat akár néhány héttel az árvizek levonulása után is, hiszen - ahogyan idén tavasszal megtapasztalhattuk - az aszály már a kora nyári időszakban is lehet pusztító. A beregi térségben tervezett tudatos vízgazdálkodás fontos lehet mind a gazdálkodók, mind a természetvédelem számára.

Cselószki Tamás (FOTÓK: GYÖRKE LÁSZLÓ)

nében kell biztosítanunk. Ha a földművelés és az intenzív állattartás, a településfejlesztés és más ágazatok kevésbé veszik figyelembe a környezeti szempontokat, akkor vizeink jó állapotának megtartása, vagy elérése nem egyszerűen költséges, hanem gyakorlatilag szin-

A töltésen biciklizni élmény is

KERÉKPÁRÚT Megyénkben immár összesen kilencvenöt kilométeres szakaszon tekerhetjük bringáinkat a gátak szilárd koronáján

A megyei kerékpárutak építésében a Felső-Tisza-vidéki Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság is hatékonyan részt vesz.

Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság, valamint Záhony, Zsurk, Győröcske önkormányzatok konzorciumot hoztak létre a kerékpárút építésére.

Ötéves vajúdás után a három település öröme október 12-én átadhatták a Győröcske és Zsurk között a Tisza-töltésen épült kerékpárutat. A beruházás azonban ennél jelentősebb, hiszen - amint Bodnár Gáspár vízügyi igazgató érdeklődésünkre elmondta - ezen a szakaszon jelentős töltésesírosítást is végzett a kivitelező Magyar Asz-

nek arányában szélesítették. A mintegy 8,2 kilométer hosszú, három méter széles kerékpárút azontúl, hogy a biciklis közlekedés legbiztonságosabb létesítménye, rendkívül fontos árvízi védekezés, hiszen a szilárd koronán az anyagok helyszínre szállítása nemcsak könnyebb, de költségkímélőbb is. Ahogy Kóthay László szakállamtitkár mondta, a számítások szerint legalább 10 százalékkal.

A kerékpárút az érintett önkormányzatok összefogásának

Fetikővizig (27 millió), részben pedig az érintett önkormányzatok (több mint 12 millió) biztosították.

A pályázatot 2007 novemberében nyújtották be az Észak-Alföldi Regionális Fejlesztési Ügynökségnek, mely 2008 májusában támogatásra érdemesnek ítélte. A kerékpárút a záhonyi meglévő kerékpárúthoz két csomópontban kapcsolódik. Érdekes: a biciklitűt a Tisza töltésén a 4-es főút határátkelő hídjánál az országhatár men-

Kelet-Magyarország legnagyobb KERTÉSZETI ÁRUHÁZÁNAK
Őszi ajánlata:

NYITVA MINDENNAPI www.oazis.hu

Földlabdás örökzöldek	1490 Ft-tól
Orchidea	1990 Ft-tól
Barkafűz	2190 Ft-tól

továbbá: díszfák, díszcserjék, fenyők, rózsák, évelők... GYÜMÖLCSFÁK

Hozza el balkonládáját, mi beültetjük Önnek a legszebb ŐSZI BALKONNÖVÉNY KOLLEKCIÓBÓL!!!

Szobanövények, dekorációs és ajándéktárgyak, kaspók speciális földkeverékek, tápoldatok